

Erika Pettersson
Handläggare

Motion från Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) om införande av trygghetsvärdar i byarna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen för egen del beslutar

att uppdra åt kommunkontoret att inrätta en försöksverksamhet med trygghetsvärdar i Södra Sandby under 2023–2025, i enlighet med vad som redovisas i ärendet,

att finansiering för 2023 års försöksverksamhet sker inom kommunstyrelsens befintliga ram, samt

att den årliga kostnaden om 2 250 000 kronor för försöksverksamheten under 2024 och 2025 ska beaktas i EVP.

Sammanfattning

Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) inkom den 25 februari 2022 med en motion gällande ett införande av trygghetsvärdar i Södra Sandby, Dalby, Veberöd, Stångby och Genarp. Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade motionen vid sitt sammanträde den 26 september 2022, § 245, och beslutade då att återremittera ärendet till kommunkontoret med uppdraget att föreslå en försöksverksamhet med trygghetsvärdar i Södra Sandby, genom finansiering inom kommunstyrelsens befintliga ram.

I ärendet redogörs för hur en försöksverksamhet med trygghetsvärdar i Södra Sandby skulle kunna genomföras, och kommunstyrelsen föreslås uppdra åt kommunkontoret att inrätta sådan försöksverksamhet under åren 2023-2025.

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

Motionen behandlar dock inte en försöksverksamhet specifikt i Södra Sandby, varför frågan om försöksverksamhet inte är föremål för beslut i fullmäktige. Det finns ett omfattande trygghetsskapande arbete i hela kommunen med bland annat fältverksamhet, väktare och frivilliga nattvandrare. Kommunkontoret förordar därför inte ett införande av trygghetsvårdar behövs i samtliga av de i motionen utpekade byarna. Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2022-11-17 Motion från Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) om införande av trygghetsvårdar i byarna
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-09-26 § 245 Motion från Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) om införande av trygghetsvårdar i byarna
- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2022-09-01 Motion från Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) om införande av trygghetsvårdar i byarna
- Yttrande från Polisregion Syd gällande trygghetsvårdar i byarna, 2022-03-22
- Motion från Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) om införande av trygghetsvårdar i byarna, inkommen 2022-02-25

Ärendet

Bakgrund

Victoria Tiblom (SD) och Marcus Svensson (SD) inkom den 25 februari 2022 med en motion gällande ett införande av trygghetsvårdar i Södra Sandby, Dalby, Veberöd, Stångby och Genarp. I kommunkontorets tjänsteskrivelse (2022-09-01) gjordes bedömningen att mycket redan görs för att främja tryggheten i hela Lunds kommun, och att trygghetsvårdar i de östra kommundelarna därför inte behövs som komplement till befintligt trygghetsarbete. Denna bedömning delades också av Polismyndigheten som yttrat sig i ärendet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade motionen vid sitt sammanträde den 26 september 2022 (§ 245), och beslutade då att återremittera ärendet till kommunkontoret med uppdraget att föreslå en försöksverksamhet med trygghetsvårdar i Södra Sandy, genom finansiering inom kommunstyrelsens befintliga ram.

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

Möjlig försöksverksamhet med trygghetsvärdar i Södra Sandby

De kostnads- och tidsuppskattningar som görs i ärendet härleds huvudsakligen till den information som lämnats av Trelleborg och Lomma kommun, som haft trygghetsvärdar i tjänst sedan 2018 respektive 2006.

I de fall en försöksverksamhet med trygghetsvärdar införs i Södra Sandby, bedömer kommunkontoret att det bör ske med syftet att genom synlighet och relationsskapande arbete minska brottsligheten och öka tryggheten inom ett antal strategiskt utvalda platser. Trygghetsvärdarna bör liksom i Lomma och Trelleborg förflytta sig i tydligt uppmärkt fordon. I en eventuell försöksverksamhet bör trygghetsvärdarna utgöra ett komplement till redan befintliga insatser i området som väktare, fältverksamhet samt nattvandrare. En ändamålsenlig struktur för samverkan med dessa övriga aktörer behöver således upprättas.

Tidigare studier gällande trygghetsvärdar har inte kunnat påvisa att insatsen lett till någon signifikant skillnad av förekomst av brottslighet, men har däremot visat att insatsen medfört att vissa målgrupper - främst äldre - upplever en ökad trygghet. Samtidigt bedöms insatsen ha en mer osäker effekt på yngres trygghetskänsla. Det är därför viktigt att vid utformningen av en eventuell försöksverksamhet i Södra Sandby beakta att insatsen ska gynna en så stor del av de boende och verksamma i området som möjligt.

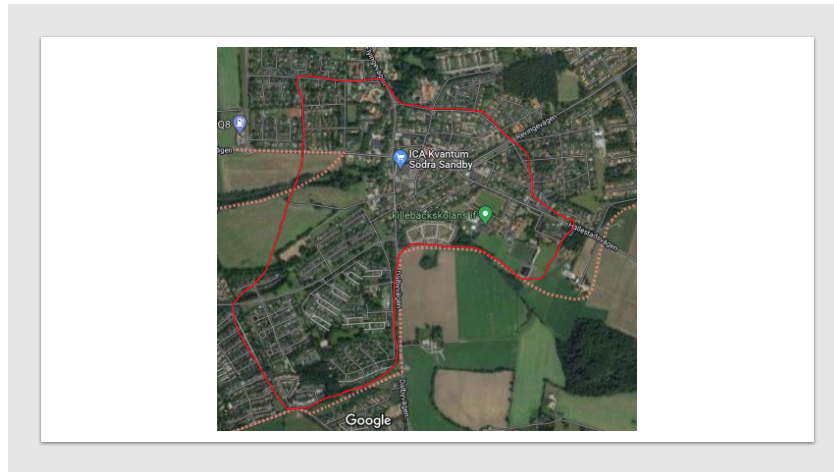
Geografiskt område

Resultaten från trygghetsmätningen i Södra Sandby indikerar att det finns en otrygghet inom vissa delar, även om den faktiska utsattheten för brott generellt sett är låg. För att kunna mäta effekter över tid, vare sig det gäller upplevd trygghet eller minskad brottslighet, bedöms det viktigt att området där en eventuell försöksverksamhet med trygghetsvärdar ska lägga sitt fokus avgränsas till strategiskt utvalda platser. Enligt en sammantagen bedömning utifrån kommunens interna statistik och erfarenheter från väktare, fältverksamheten, polismyndigheten samt medborgarnas upplevelser från Fokus Södra Sandby skulle en möjlig geografisk avgränsning för trygghetsvärdarnas arbete kunna se ut enligt kartan nedan:

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

Fokus på specifika platser kan dock behöva förändras utifrån lokal lägesbild, alternativt efter specifika aktiviteter.

Behov och omfattning

Erfarenheten från andra kommuner visar att minst två trygghetsvårdare behöver vara i tjänst samtidigt inom det geografiska området. I en eventuell försöksverksamhet i Södra Sandby är kommunkontorets bedömning, utifrån ovan föreslagna geografiska område, att området är avgränsat på sådant sätt att det endast vore aktuellt med en bil i tjänst. Samtidigt är bedömningen att ensamarbete bör undvikas. Försöksverksamheten skulle således kräva två trygghetsvårdare och en bil under varje arbetspass. Arbetspassen bör vara förlagda till företrädevis kvällar och helger, och körschemat behöver anpassas och utvärderas över tid så att det täcker in området på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Utrustning som krävs är bland annat fordon, profilerade arbetskläder, mobiltelefon och personlarm.

Genomförande och tidplan

En försöksverksamhet med trygghetsvårdare i Södra Sandby bedöms kräva en initial planeringsfas där underlag för verksamheten, rekrytering, kommunikationsinsatser, utbildning, samverkansaktiviteter, inköp av arbetsutrustning etc. genomförs. Kommunkontoret uppskattar att en sådan planeringsfas omfattar 5–6 månader och kräver en särskild resurs på kommunkontoret om 50%. Efter planeringsfasen tillkommer en rekryteringsprocess av trygghetsvårdare vilken uppskattas ta 2–5 månader. Starten av en faktisk försöksverksamhet bedöms således kunna starta 7–11 månader efter ett eventuellt beslut om införande.

Baserat på erfarenheterna från Lomma och Trelleborg bedöms försöksverksamheten sedan behöva pågå i två år för att möjliggöra önskade effekter och utvärderingsunderlag.

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

Organisation

Kommunkontorets bedömning är att en försöksverksamhet med trygghetsvårdar i Södra Sandby behöver innefatta 3–5 trygghetsvårdar, och att dessa anställs på kommunkontoret. På så sätt bedöms kopplingen till aktuell nulägesbild och andra samarbetsaktörer bäst kunna säkras.

Utvärdering

Kommunkontoret förordar att en eventuell försöksverksamhet i Södra Sandby följs av en utvärdering för att kunna göra en adekvat bedömning av insatsens effekter på den upplevda tryggheten och för kommunens trygghetsfrämjande arbete i stort. En sådan utvärderingen bör fokusera på bland annat organisation/arbetsledning, trygghetsvårdarnas perspektiv och upplevelse, medborgarnas känsla av trygghet samt statistik för skador och brott. Utvärderingen bör även fokusera på utvecklingsmöjligheter samt förändringspotential för trygghetsvårdarnas verksamhet samt huruvida trygghetsvårdarnas uppdrag upplevs som ett ändamålsenligt komplement till annan trygghetsfrämjande verksamhet.

Föredragning

Vägleddande i Lunds kommuns trygghetsskapande arbete är det av fullmäktige antagna programmet för trygghet och säkerhet. En av programmets målsättningar är att Lunds kommun i samarbete med myndigheter, näringsidkare och civilsamhället i större utsträckning ska bidra till att minska förekomsten av brott och öka tryggheten bland boende, besökare och företagare. Detta arbete bedrivs på flera olika sätt, bland annat har Lunds kommun en lång tradition av att arbeta brottsförebyggande, vilket rymmer en nära samverkan med lokalpolisområde Lund. Lunds kommun använder sig också av väktartjänster över hela kommunens geografiska område, och verksamhetens insatser styrs utifrån rådande nuläge och behov. Därutöver bedrivs ett aktivt förebyggande arbete genom kommunens fältgruppsverksamhet, vilken också förstärkts genom ytterligare, permanenta anslag till kultur- och fritidsnämnden om 1,5 miljoner under 2022. Det finns också frivilliga nattvandrare i flera delar av kommunen, inklusive de östra kommundelarna. Av polisens nulägesrapport från augusti 2022 framgår vidare att den anmälda brottsligheten fortsätter att sjunka i Lund, i såväl innerstaden som byarna. Lund är fortsatt en trygg kommun, vilket också synliggörs i Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) statistik.

Det finns också ett omfattande trygghetsskapande arbete i hela kommunen med bland annat fältverksamhet, väktare och frivilliga nattvandrare. Kommunkontoret förordar därför inte ett införande av

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

trygghetsvårdar behövs i samtliga av de i motionen utpekade byarna. Motionen behandlar inte frågan om en försöksverksamhet specifikt i Södra Sandby, och frågan är därför inte föremål för beslut i fullmäktige. Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige avslå motionen. Kommunstyrelsen föreslås för egen del uppdra åt kommunkontoret att inrätta en försöksverksamhet med trygghetsvårdar i Södra Sandby under 2023-2025, i enlighet med det förslag som redovisas i ärendet.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret i dialog med kultur- och fritidsförvaltningen samt serviceförvaltningen. Även Polismyndigheten har yttrat sig i ärendet.

Barnets bästa

Barnkonventionen kräver att barns behov av trygghet och skydd tillgodoses av samhället, samtidigt som barn ska respekteras och ha möjlighet att själva kunna påverka sitt liv. Kärnan i Lunds kommuns program för trygghet och säkerhet är människors liv och hälsa, vilket innebär att allt trygghets- och säkerhetsarbete som bedrivs i kommunen direkt eller indirekt handlar om att värna de som bor, vistas och verkar i Lunds kommun, oavsett kön, ålder, funktionsförmåga, sexuell läggning och etnisk eller religiös tillhörighet. Tidigare studier gällande trygghetsvårdar har visat att trygghetsvårdar medfört att vissa målgrupper – främst äldre – upplever en ökad trygghet. Samtidigt bedöms insatsen ha en mer osäker effekt på yngres trygghetskänsla.

Ekonomiska konsekvenser

Ett införande av en försöksverksamhet bedöms behöva göras över en treårsperiod, där år ett främst innefattar planering och rekrytering. Denna första fas innebär främst personalkostnader på kommunkontoret omfattande 500 000 kronor, vilka bedöms kunna finansieras inom kommunstyrelsens driftbudgetram (särskilda medel avsatta till kommunkontoret för trygghetsskapande arbete i de östra kommundelarna). Årlig kostnadsuppskattning för själva försöksverksamheten är två och tre enligt nedan, kronor:

2022-11-17

Diarienummer

KS 2022/0188

Kostnader	Kronor per år
Personalkostnader (trygghetsvårdar inkl. arbetsledning och övriga resurser)	2 000 000
Utrustning (kläder, fordon, drivmedel, telefoner, larm m.m.)	150 000
Övriga kostnader (utbildning, förbrukningsinventarier/material, oförutsedda kostnader)	100 000
Totalt	2 250 000

Kostnaderna för år två och tre, 2 250 000 kronor per år, behöver vid beslut om en försöksverksamhet beaktas i EVP.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunkontoret, avdelningen för trygghet- och säkerhet

För kännedom:
Motionärerna
Polismyndigheten, Polisregion Syd
Kultur- och fritidsnämnden
Servicenämnden